

rainer maria rilke

iz jedne olujne noći

Osam listova s jednim naslovnim listom

Naslovni list

Noć, kad sve žešće oluje je vode,
kako ona maglo u daljinu ode —
k'o u strahu da ne oстане uvijena
u sićušne nabore vremena.
Gdje je zvijezde krute tamo me dočinje,
u dubini šume ona me počinje,
ne rađa se na mom licu,
nit' u tebi nosi klicu.
Svjetiljke trepću i pravo me znaju:
možda varavu svjetlost daju?
Možda je noć stvarnost jedina
od davnina...

1.

U takvim noćima možeš na cesti
mršava, blijeda lica sresti,
lica buduća, koja te ne znaju
i šutke kraj sebe propuštaju.
Ali kad bi počela razgovor da vode,
u davnu prošlost bi ti pao
i, kako si sad ovde,
davno istrošen bi postao.
No ona i dalje šute k'o ribe nijeme,
premda su to oni koji dolaze sve bliže.
Budućnost još ne stiže.
Zaronili su tek svoje lice u vrijeme
pa ne mogu, kao pod vodom, da promatraju;
ipak će još tren u tom da istraju,
vide kao kroz valove: komešanje riba
i brodsku užad kako se ziba.

2.

U takvim noćima tamnica se otvara.
I kroz sne ružne stražarâ
promiču, sa smješkom, bez šuma,
prezirajući njihovih kuršuma.
Šuma! Svojim teškim kaznama pokriveni,
u postelju njenu odlaze, tako sneni.
Šuma!

3.

U takvim noćima najednom plane kazalište.
Kao kakvo čudovište
džinovski prostor sa svojim galerijama,
rulje — u tim silnim gomilama,
što se u njem tište —
počinje da žvaće.
Muškarci i žene kao lišće
zagatili se po hodnicima
i, kako se svi za svakog kvaće,
pucaju zidine i za sobom ih povlaće.
I više se ne zna ko je među bolnicima
koji se na dnu pate;
dok su im već i srce razgazili,
uši su im još pune povicima,
što su tuda prolazili...

4.

U takvim noćima, k'o pred mnogo dana,
počinju kucati srca prošlih velikana

ponovo, u dnu sarkofaga:
a tako silno bije ova nova snaga
o oblogu što se opire
da i dalje zlatni oklop nosi
kroz tminu i damast, dok ih razdire.
Crkva se sa svim svojim tremovima crno zanosi.
Zvona vise k'o ptice i u tornju se grebu,
kapije se u šarkama ježe,
svaki dio drhti na crkvenom nebu:
kao da njihovi granitni temelji leže
na leđima slijepih kornjača dok bježe.

5.

U takvim noćima neizlječivi bolesnici znaju:
došli smo kraju...
I o bolesniku
grade još jednu jednostavni sliku
uz one što se same postavljaju.
No med sinovima što ih ostavljaju,
možda najmlađi ide ulicama zabitoga kraja;
jer baš ovakve noći on sebi prisvaja,
kako se prvih misli podsjeća:
dugo ga olovna pritiskaše odjeća,
a sad će se sve razotkriti —
i da će to za njegov slavlje biti,
on osjeća...

6.

U takvim noćima svi gradovi su isti,
svi zastavama iskićeni.
I svi za zastave burom zahvaćeni
kao da su počupani za kose
u nekakvom kraju u kom se
obrisi i rijeke ne razaznaju.
Tada je jezerce u svakome gaju,
i uz svako jezerce kuća ista,
i u svakoj kući ista svjetlost blista;
i svi ljudi liče jedan na drugoga,
i svi drže ruke ispred lica svoga.

7.

U takvim noćima samrtnicima postaje jasno:
za kosu što raste oni mirno grabe,
jer njene slamke sa lubanje slabe,
u ovim dugim danima, kličaju
kao da bi da se vidu
nad smrću razinu.
Lica im se po kući izvijaju,
kao da odasvud ogledalo prkosi;
i — s tim grobovima u kosi —
iz sebe poslednju snagu ispijaju,
što u godinama je skupiše
kojih nema više.

8.

U takvim noćima raste sestra moja mala
što je prije mene živjela i cvala,
a smrt je malecnu pokosi.
Otada je prošlo mnogo takvih noći.
Sigurno je već lijepa postala.
Uskoro će neko doći
da je zaprosi.

Preveo Ivan Focht

Handwritten notes:
Ovaj
list
je
preveo
Ivan Focht